

[Bertel Dahlgaard.]

ingen måde skulle påvirkes af bonusordningen, giver i alt fald smedeforbundets ledelse troen på, at der her er slået ind på en tanke, som må kunne bidrage til at reducere modsætningsforholdet mellem arbejdsgivere og arbejdere. Fra vor side“

— altså fra smedeforbundets side —

„vil tanken således ikke blive modarbejdet, men vi vil med interesse afvente udviklingen og se, hvorledes Deres bonus- og udbyttedeling i praksis vil virke.“

Og det ærede medlem slutter med at udtale håbet om, at ledelsen må få held i så hensende.

Se, på baggrund af alt dette og på baggrund af hele den udvikling, som vi ser er i gang ude i verden, virkede det, må jeg sige, en lille smule fattigt, hvad den højtærede socialminister havde at sige os i dag. Det var faktisk udtryk for, at han ingen mening havde om hele denne sag, og jeg spørger: Er det virkelig regeringens svar overfor problemer, som drøftes over hele verden, idet man prøver på at finde frem til nye samarbejdsformer indenfor industrien?

På en måde var den ærede konservative ordførers stilling den samme, men han brugte mange, mange flere ord — og forsåvidt kunne man næsten foretrække socialministeren.

Den konservative ordfører siger, at det måske nærmest er en bjørnetjeneste, det radikale venstre har gjort hele arbejdsforholdet her i landet ved at føre sådanne tanker frem. Ja, mon? På et tidspunkt, hvor en lovgivning på disse områder er påbegyndt i andre lande, hvor erhvervslivet i mange lande søger at eksperimentere sig frem, og hvor man søger at skabe centre for fremme af hele denne bevægelse — mon det da virkelig skulle være en bjørnetjeneste at føre disse spørgsmål frem her overfor den danske offentlighed og indenfor den danske rigsdag?

En af de indvendinger, den konservative ordfører havde, var jo, at man ikke kunne vente, det skulle have så stor virkning, for der gik forholdsvis lang tid, inden man direkte fik den eventuelt øgede aflønning — året skulle jo gå. Kunne vi nu ikke her i landet komme bort fra den tendens, der er indenfor mere end eet parti til, at arbej-

derne skal behandles som børn, der ikke har evnen til at ræsonnere og handle ud fra fornuftige økonomiske synspunkter lige så vel som den øvrige del af dansk erhvervsliv?

Det ærede medlem hr. Poul Møller havde mange smukke ord. Også han ønskede øget tillid mellem parterne, han ønskede øget samarbejde, han ønskede forståelse, han ønskede det mest mulige fællesskab mellem de to parter — men han havde ligesom ikke noget at have alle disse gode ønsker i; han havde petitesser på forskellige områder, en smule udbygninger her og der af de tilstande, vi har i dag, og som alle parter er enige om ikke er tilfredsstillende.

Det ærede medlem brugte det udtryk: Hvem ved, om en højkonjunktur vil vare? Og deri lå jo, at et udbyttedelingsystem kun kunne have succes under højkonjunkturer, medens et logisk ræsonnement må føre til det modsatte: at hvis man er ængstelig for, at højkonjunkturen ikke kan vare — hvad jeg i høj grad er —, kommer det an på at berede sig i tide, kommer det an på at skabe alle de bedst mulige vilkår for, at alle arbejdslivets faktorer er indstillet på hver for sig at yde det bedste i produktionen, for at man kan komme igennem kommende lavkonjunkturer.

Nu vil jeg dog indrømme, at jeg forstår forsåvidt de vanskeligheder, som både den højtærede socialminister og den konservative ordfører har, for man kan måske sige — nu skal jeg ikke nævne dyr i denne forbindelse —, at de på en måde befinder sig som et vist dyr. På den ene side har de Konservativ Ungdom, der, såvidt jeg husker, netop i en resolution har udtrykt sympati for de tanker, som bl. a. indeholdes i dette forslag. På den anden side har de arbejdsgiverforeningen, som i hvert tilfælde foreløbig har stillet sig negativt — for ikke at sige som det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, har stillet sig i høj grad uvilligt overfor ændringer af denne art på disse områder. Men kunne dette nu ikke få det konservative parti til at tage sine anskuelser op til revision, ganske objektivt, ud fra en vis — skal vi sige på forhånd velvillig indstilling overfor andre tanker end dem, der tænkes i de nuværende overenskomstforhold? Var det ikke muligt?

Jeg vil gerne henlede dette tings medlemmers opmærksomhed på, at en af de virkelig